

Zatímco většinu objektů bylo možné datovat do zemědělského pravěku, čtyři objekty se vymykají (obj. 524–527). V zásypech byly jen ojediněle nalezeny drobné kousky mazanice nebo zvířecích kostí, které jsou však přítomné i v orniční vrstvě v okolí. Tvar objektů připomíná hrobové jámy (obr. 21), které jsou relativně pravidelně rozmístěny vedle sebe. Délka kompletně prozkoumaných objektů je okolo 200 cm, šířka mezi 70 cm a 100 cm a hloubka okolo 40 cm od úrovně skrývky. S ohledem na absenci jakýchkoliv relevantních nálezů se domníváme, že se může jednat o dočasné hroby z konce druhé světové války.

Literatura

Neuvezeno.

Summary

Four possible temporary graves from the Second World War were uncovered during a rescue excavation in Bulhary (Břeclav District), 'Au Äcker' (Fig. 21).

Kristína Piačková, František Trampota

Hlubočky (k. ú. Hrubá Voda, okr. Olomouc)

„Jedlina“, parc. č. 1136/1.

Novověk. Cesta. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu:

Archeologické centrum Olomouc, p. o., inv. č. 01/2024-101-1-40.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V lednu 2024 našel spolupracovník Archeologického centra Olomouc, p. o., depot 40 mincí a jejich fragmentů. Mince byly zachyceny v druhotné poloze pod vrstvou makadamu lesní komunikace, depot byl evidentně narušen při opravě cesty. Mezi mincemi byly identifikovány: 150 krejcar (obr. 22), 24 krejcar, 12 krejcar, 3 krejcar a 1 krejcar. Ražby Ferdinanda II. náleží k takzvaným „dlouhým mincím“ raženým v letech 1622–1623 (Novotný 2013), část mincí je poškozena strojem.

Obr. 22. Hlubočky. Mince (150 krejcar) Ferdinanda II. Foto A. Šindlerová.

Fig. 22. Hlubočky. Coin (150 kreuzer) of Ferdinand II. Photo by A. Šindlerová.

Literatura

Novotný, V. 2013: *Mince Ferdinanda II. 1617–1637*. Hodonín: J. Novotná.

Summary

In January 2024, a hoard of 40 coins of Ferdinand II was discovered in a reconstructed forest road in Hlubočky (Hrubá Voda cadastral area, Olomouc District; Fig. 22).

Marek Kalábek, Pavel Gryc

Hostěnice (okr. Brno-venkov)

„Pacholčí“, parc. č. 274/362, 274/363, 274/400.

Vrcholný středověk – novověk. Milířiště, vápenka, komunikace, bojiště.

Náhodný zásah/nález. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.2289706N, 16.7704019E

Záchranný výzkum na lokalitě Mokrá-lom navázal v roce 2024 na evidenci a detektorový průzkum periferní oblasti velkolomu Mokrá z let 2017–2023 (Kos 2024a; 2024b; 2024c). Evidovány byly povrchové reliéfní struktury starých cest s kameny stabilního katastru, milířišť, vápenických pecí, válečných okopů a zaniklé plužiny, které se soustředily do trati Pacholčí. Za pozornost stojí mimořádně rozměrná vrcholně středověká kanálová vápenka se dvěma sdruženými topeništi, která byla ověřena menší průzkumnou sondáží. Její mladší úpravy naznačily, že mohla být využívána k výrobě vápna ještě v raném novověku na panství pozořických Lichtensteinů.

Literatura

Kos, P. 2024a: Hostěnice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 65(2), 239.

Kos, P. 2024b: Hostěnice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 65(2), 239–240.

Kos, P. 2024c: Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 65(2), 253.

Summary

In the 'Pacholčí' field (Hostěnice cadastral area, Brno-Country District), surface features were recorded, representing old roads with boundary stones of the Stable Cadastre, charcoal piles, lime kilns, wartime trenches, and abandoned field systems. Of particular note is a remarkably large high medieval lime shaft kiln, which may still have been used for lime burning in the Early Modern period.

Petr Kos

Hrušovany nad Jevišovkou (okr. Znojmo)

Ul. Lidická č. p. 1, st. parc. č. 1/2.

Vrcholný středověk – novověk. Tvrz/hrádek, zámek/zámeček/vila.

Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 48.8325681N, 16.4022508E

V listopadu 2024 provedla Archaia Brno z. ú. drobný archeologický výzkum na zámku v Hrušovanech nad Jevišovkou. Výzkum proběhl v rámci nově budované šachty pro výtah v interiéru zámku. Výkop se nacházel ve středovém severním přístavku zámku v rámci budovy č. p. 1, konkrétně severně od střední proluky v arkádě a měl nepravidelné rozměry 3,3 × 3 m a maximální hloubku 1 m (obr. 23). Výkop samotný byl proveden bez účasti archeologa. Došlo pouze k dočištění odhalených zděných konstrukcí a k jejich dokumentaci.

Za nejstarší můžeme označit zdivo s. j. 900 a 901, kdy se jednalo o jednu na vápennou maltu zděnou kamennou konstrukci, na které byla patrná výrazná statická prasklina. Západní část zdiva (s. j. 900) byla orientována ve směru západ–východ. Východní část zdiva (s. j. 901) se stáčela v oblouku jižním směrem. Západní část zdiva byla navíc stavebně provázána se severněji ležícím zdivem s. j. 902. Cihelné zdivo s. j. 902 je pojeno na jíl; cihly měly formát 25–27 × 12–13 × 8 cm. Tyto cihly by

odpovídaly formátu brněnských cihel II.1, které jsou datovány od přelomu 14. a 15. století a jejich vyznávání v Brně spadá do 16. století (Holub et al. 2011, 154). Tato tři zdiva můžeme spojit snad ještě se středověkou, zatím blíže neznámou stavbou, která předcházela dnešnímu zámku.

V rámci výkopu se podařilo zachytit i mladší konstrukce související již s dnešním zámekem. V případě cihelného zdiva s. j. 904 šlo patrně o zpevňující konstrukci mezi sloupy arkády, která snad vznikla mezi lety 1709 a 1717. Drobná cihelná zdiva s. j. 903 a 905 pak patrně souvisí se zpevněním sloupů arkády, které vzniklo při stavbě severního schodišťového rizalitu někdy v 1. polovině 19. století. Všechna dokumentovaná zdiva byla základová a zdiva s. j. 900, 901 a 902 byla založena do (středověkých?) navážek neznámé mocnosti.

Obr. 23. Hrušovany nad Jevišovkou. Zkoumaný výkop, pohled od jihu. Foto Archaia Brno, z. ú.

Fig. 23. Hrušovany nad Jevišovkou. Investigated area, view from the south. Photo by Archaia Brno.

Literatura

Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M. 2011: Středověká brněnská architektura z cihel. In: J. Andrlé et al. (red.): *Dějiny staveb. Sborník příspěvků z konference Dějiny staveb 2010*. Plzeň: Klub Augusta Sedláčka, 139–159.

Summary

A small excavation in the Hrušovany nad Jevišovkou Chateau (Znojmo District) revealed historic masonry structures. Some are associated with the present chateau, while part of the walls is probably of medieval origin and belongs to an otherwise unknown building (Fig. 23).

Miroslav Dejmál

Cholina (okr. Olomouc)

Cholina č. p. 34, parc. č. 11/1.

Novověk. Fara. Vertikální řez. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.6588967N, 17.0465097E

Během stavby splaškové kanalizace v areálu fary v Cholině byl realizován záchraný archeologický výzkum. Dokumentován byl výkop kanalizace, který vedl na dvorek objektu podél jižní

zdi budovy ve vzdálenosti přibližně 5 m od ní. Začínal v místech průjezdu a opouštěl areál na východě parcely, kde se napojoval do stávající kanalizace. Ve výkopu, místy hlubokém až 1,8 m, se plošně projevovala rozsáhlá stavební destrukce. Z ní byly vyzvednuty fragmenty kachlů, které byly datovány na přelom 16. a 17. století. Ve výkopu byly dokumentovány také pozůstatky zdí, které lze spojit se starším vymezením areálu fary – ohradní zdi. Identifikované nálezy i zdiva by tak mohly souviset se starší budovou fary, která předcházela současnému objektu postavenému v letech 1733–1734 (Pinkava 1903).

Literatura

Pinkava, V. 1903: *Litovelský okres*. Vlastivěda moravská. Brno: Musejní spolek, 188–194.

Summary

During the construction of a foul sewer within the grounds of the rectory in Cholina (Olomouc District), a rescue archaeological excavation was carried out. The sewer trench across the courtyard yielded fragments of stove tiles dating to the late 16th to early 17th centuries, together with the remains of an earlier enclosure wall. These contexts may be associated with an earlier rectory, which preceded the present structure built in 1733–1734.

Jakub Novák

Choryně (okr. Vsetín)

Choryňská stráž, parc. č. 230.

Vrcholný středověk. Vesnice/městečko. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4992156N, 17.8955392E

Díky výstavbě nových domů formou developerského projektu byla odkryta část středověké vesnice, která byla známá již dříve (od roku 2022), a to na základě artefaktů získaných vlastní povrchovou prospekci, avšak jen na parcelách ležících západněji od předmětné plochy (tyto nálezy zatím nebyly publikovány). První část skrývky proběhla v létě 2024 a odhalila přibližně 25 objektů různorodého charakteru. Keramika získaná během skrývky je rámcově datována do vrcholného středověku.

Velká část plochy je znehodnocena opakovanými historickými sesuvy půdy, výjimku tvoří menší plató na nejvyšším místě stavební plochy. Na podzim 2024 bylo odkryto pět asymetrických objektů, které se nacházely na jižním okraji zmíněného prostoru a byly již poškozeny stavební technikou. Na základě početného keramického materiálu je možné tyto objekty datovat přibližně do 13. až 14. století.

Příchod zimy přerušil stavební i archeologické práce, a tak bude hlavní část výzkumu (na výše uvedeném plató) probíhat v první polovině roku 2025.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Part of a high medieval village was uncovered during the construction of family houses in Choryně (Vsetín District). Five asymmetrical features situated on the southern edge of the area were excavated. Based on the abundant pottery material, the site is tentatively dated to the 13th–14th centuries.

Samuel Španihel